

EU-nämndens yttrande 2024/25:EUN1y

Verksamheten i Europeiska unionen under 2024

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet beslutade den 27 mars 2025 att ge EU-nämnden och utskotten tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2024/25:115 Verksamheten i Europeiska unionen under 2024. EU-nämnden har beslutat att yttra sig över skrivelsen i frågor som har varit av särskilt intresse i nämndens verksamhet under 2024.

I yttrandet finns tre särskilda yttranden (S, V, MP).

EU-nämndens överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen redogör regeringen för verksamheten i Europeiska unionen under 2024 i enlighet med 9 kap. 21 § riksdagsordningen. Skrivelsen är en över-gripande beskrivning av Europeiska unionens verksamhet och utveckling. Den behandlar flera olika politikområden och tar upp beslut och händelser utifrån arbetet i rådets olika sammansättningar. EU-nämnden anser att regeringens skrivelse om verksamheten i Europeiska unionen är ett viktigt underlag för att riksdagen ska kunna följa utvecklingen inom EU.

I bilagorna till skrivelsen redogörs för mål vid EU-domstolen av svenskt intresse, avslutade och pågående överträdelseärenden samt beslut i rådet som Sverige inte har stött.

EU-nämndens ställningstagande

Synpunkter av övergripande karaktär

Förberedelserna inför den nya institutionella cykeln har präglat Europeiska unionens arbete under året. Efter Europaparlamentsvalen i maj utsågs högnivåposter och en ny strategisk agenda antogs i juni. En ny kommission godkändes i sin helhet under hösten. Regeringen samrådde med nämnden inför alla dessa beslut. Arbetet i EU-nämnden följer rådets dagordningar som med anledning av den nya institutionella cykeln varit något mindre omfattande under året.

Under höstens sammanträden i EU-nämnden framfördes kritik mot det ungerska ordförandeskapet.

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har fortsatt att prägla EU-arbetet under hela året. Kriget har hanterats inom i stort sett samtliga rådskonstellationer.

Regeringen har samrått med EU-nämnden inför möten i Europeiska rådet där bl. a. situationen i Mellanöstern har varit ett återkommande tema. Regeringen har fått stöd för sin ståndpunkt med avvikande ståndpunkter från flera partier (S, V, C och MP).

EU-nämnden har hanterat ett stort antal skriftliga samråd bl.a. inför de rådsbeslut som antas genom s.k. skriftliga förfaranden i rådet samt inför godkännande av A-punkter, dvs. beslutspunkter där en överenskommelse redan har nåtts vid förberedande möten och som rådet kan besluta om utan diskussion.

EU-nämnden vill, i likhet med tidigare år, uttrycka sin uppskattning över skrivelsen, som ger en överskådlig och informativ redogörelse för verksamheten i EU under 2024.

Kontakterna mellan EU-nämnden och regeringen har fungerat väl såväl på politisk nivå som på tjänstemannanivå. Samarbetet har även fortsatt att präglas av god samarbetsanda och beredskap för nödvändig flexibilitet.

Särskilda synpunkter

Inför allmänna rådet har rättsstatsfrågorna varit återkommande dagordnings-punkter. Inom ramen för den årliga rättsstatsdialogen har det genomförts både landsspecifika dialoger och en horisontell diskussion om kommissionens årliga rapport om rättsstatsprincipen som för första gången omfattar fyra kandidatländer (Albanien, Montenegro, Nordmakedonien och Serbien). Sammantaget har det funnits stöd för regeringens hållning med avvikande ståndpunkt från ett parti (S) vid den horisontella diskussionen. Nämnden har vidare gett regeringen stöd för dess linje i hanteringen av utvecklingen när det gäller unionens värden i Ungern. En annan återkommande fråga är diskussionen om Europas framtid, där det funnits stöd i nämnden för regeringens inriktning med avvikande ståndpunkter vid olika tillfällen från fyra partier (S, SD, V och MP). Inom ramen för allmänna rådet har förberedande diskussioner inför Europeiska rådets möten ägt rum i nämnden vid åtta tillfällen, dels om utkast till kommenterad dagordning, dels om utkast till slutsatser. Nämnden har gett regeringen stöd för dess linje vid samtliga tillfällen. Vid olika tillfällen har avvikande ståndpunkter lämnats av tre partier (S, V och MP). Vidare har nämnden gett regeringen stöd för dess linje gällande lagstiftningspaketet för försvar av demokratin. Förbindelserna mellan EU och Storbritannien liksom mellan EU och Schweiz har behandlats även detta år. Vid samtliga tillfällen har det funnits stöd i nämnden för regeringens hållning. Nämnden har vidare gett sitt stöd för regeringens linje gällande lagstiftningsplaneringen och diskussionen om vad medlemsstaterna anser bör finnas med i kommissionens arbetsprogram för 2025. Tre partier (S, V och MP) anmälde avvikande ståndpunkter. Regeringen fick också stöd för sin ståndpunkt vid nämndens behandling av rådsslutsatser om EU:s utvidgning.

Inför rådet för utrikes frågor och Europeiska rådet har ett genomgående tema även i år varit Rysslands krig mot Ukraina. Regeringen har samrått muntligt med nämnden inför diskussioner på rådsmöten men även skriftligt inför antagandet av bl.a. tre sanktionspaket riktade mot Ryssland. Vid samtliga tillfällen fanns det stor samsyn och stöd för regeringens hållning. Nämnden behandlade även löpande Mellanöstern inför såväl rådet för utrikes frågor som Europeiska rådet. Det fanns stöd för regeringens linje vid samtliga tillfällen. Fyra partier anmälde avvikande ståndpunkter vid olika tillfällen, delvis likalydande (S, V, C och MP).

Inför möten i rådet för utrikes frågor – försvar har EU:s stöd till Ukraina varit en återkommande fråga och regeringen har fått stöd för sin linje. Vidare har regeringen vid samråd med nämnden om försvarsberedskap fått stöd för sin linje, med avvikande ståndpunkt från två partier (V och MP).

Inför möten i rådet för utrikes frågor – handel behandlade nämnden bl.a. rådsslutsatser vid inledningen och avslutningen av Världshandelsorganisationens trettonde ministerkonferens (MC13) samt rådets ståndpunkt som skulle uttryckas å Europeiska unionens vägnar vid konferensen. Regeringen fick stöd för sin ståndpunkt men tre partier anmälde avvikande ståndpunkter, delvis likalydande (S, V och MP). Regeringen samrådde även med nämnden inför rådsdiskussioner om handel och konkurrenskraft – framtiden för EU:s handelspolitik. Regeringen fick stöd för sin inriktning men fyra partier lämnade avvikande ståndpunkter, delvis likalydande (S, V, C och MP).

Inför möten i rådet för ekonomiska och finansiella frågor har ett återkommande tema varit ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands krig mot Ukraina. Regeringen fick genomgående stöd för sin hållning i nämnden. EU:s stats- och regeringschefer diskuterade vid ett extrainsatt möte den 1 februari halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen inklusive Ukrainafaciliteten. Rådet fattade kort därefter beslut i frågan och regeringen fick stöd för sin ståndpunkt.

Inom ramen för rådet för rättsliga och inrikes frågor har nämnden vid ett flertal tillfällen behandlat den externa dimensionen av migration. Regeringen fick stöd för sin linje men tre partier anmälde vid dessa tillfällen avvikande ståndpunkter (V, C och MP). Det fanns vidare stöd för regeringens linje när rådet skulle anta en partiell allmän inriktning avseende förordningen om att förebygga och bekämpa sexuella övergrepp mot barn (CSAM). Fyra partier anmälde en gemensam avvikande ståndpunkt (SD, V, C och MP).

Nämnden har vid ett par tillfällen hanterat direktivet om minimiregler för att förhindra smuggling av migranter och gett regeringen stöd för dess ståndpunkt, med avvikande ståndpunkter från två partier (V och MP). Regeringen fick också stöd för sin ståndpunkt när det gällde direktivet om harmonisering av vissa delar av insolvensrätten. Regeringen fick även stöd för sin linje vid nämndens behandling av förordningen om fastställande och erkännande av föräldraskap i gränsöverskridande situationer, med avvikande ståndpunkt från två partier (C och MP). Nämnden har vidare vid flera tillfällen fått lägesrapporter dels om kampen mot strafflöshet avseende brott begångna i samband med Rysslands anfallskrig mot Ukraina, dels om kampen mot narkotikahandel och organiserad brottslighet.

Vid samråd inför rådet för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor har nämnden återigen behandlat direktivet om bättre arbetsvillkor för plattformsarbete. Det fanns stöd för regeringens ståndpunkt, med avvikande ståndpunkter från två partier (S och C). Regeringen fick även stöd för sin ståndpunkt gällande direktivet om likabehandling, med en avvikande ståndpunkt från ett parti (SD). Nämnden gav även stöd till regeringen för dess hållning gällande direktivet om praktiktjänstgöring. Regeringen samrådde vidare med nämnden rörande La Hulpe-förklaringen om framtiden för den europeiska pelaren för sociala rättigheter och regeringen fick stöd för sin ståndpunkt, med avvikande ståndpunkt från tre partier (S, V och

MP). Under året behandlades även en mängd rådsslutsatser behandlats bl.a. om tillräckliga pensioner, om främjandet av social inkludering av personer med funktionsnedsättning, om att stärka kvinnors och flickors psykiska hälsa och främja jämställdhet samt om att säkerställa balans mellan arbete och privatliv och jämställdhet för alla generationer mot bakgrund av demografiska utmaningar. Regeringen fick stöd för sina ståndpunkter i samtliga fall, med avvikande ståndpunkt från två partier rörande de sistnämnda rådsslutsatserna (V och MP). Vid några tillfällen har nämnden fått lägesuppdateringar om rådets rekommendation om förstärkta kvalitetskriterier för praktikprogram.

På området hälsofrågor har nämnden vid några tillfällen behandlat läkemedelspaketet och gett regeringen stöd för dess linje. Vid samråd med nämnden om rådets rekommendation om rök- och aerosolfria miljöer fick regeringen stöd för sin ståndpunkt, med avvikande ståndpunkt från tre partier (S, V och MP). Regeringen fick även stöd av nämnden för sin linje rörande diskussion om den europeiska hälsounionen mot bakgrund av rapporten om EU:s framtida konkurrenskraft. Tre partier anmälde avvikande ståndpunkter (S, V och MP). Även på hälsoområdet har flera rådsslutsatser behandlats av nämnden under året, bl.a. om den europeiska hälsounionens framtid, om förbättrad organ donation och organtransplantation samt om förbättrad hjärt- och kärlhälsa. Vid samtliga tillfällen gav nämnden stöd för regeringens hållning, med avvikande ståndpunkt från tre partier (S, V och MP) rörande de sistnämnda rådsslutsatserna. Regeringen fick vidare stöd för sin hållning vid behandlingen av rådets rekommendation om cancerformer som kan förebyggas genom vaccination.

Inom ramen för miljørådet har nämnden behandlat direktivet om ändring av direktiv om avfall och regeringen har fått stöd för sin hållning, med avvikande ståndpunkter från flera partier (S, V, C och MP). Nämnden gav vidare regeringen stöd för dess position när det gällde förordningen om förebyggande av förluster av plastpellets i syfte att minska mikroplastförorening, med avvikande ståndpunkter från två partier (V och MP). Meddelandet om EU:s klimatmål har behandlats vid flera tillfällen av nämnden och regeringen har även här fått stöd för sin position, med avvikande ståndpunkter från flera partier (S, V, C, MP och V). Regeringen fick vidare stöd för sin ståndpunkt vid nämndens hantering av direktivet om markövervakning, med avvikande ståndpunkter från två partier (V, MP). Regeringen fick vidare stöd för sina ståndpunkter vid nämndens hantering av dels slutsatser om förberedelserna inför COP 29, med avvikande ståndpunkter från flera partier (S, V, C och MP), dels slutsatser om konventionen om biologisk mångfald, med avvikande ståndpunkter från tre partier (V, C och MP). Vid nämndens samråd om förordningen om cirkularitetskrav för fordonskonstruktion och hantering av uttjänta fordon fick regeringen stöd för sin linje, med avvikande ståndpunkt från ett parti (V).

Inför konkurrenskraftsrådet behandlade nämnden Mario Draghi:s rapport om EU:s framtida konkurrenskraft och gav stöd till regeringens ståndpunkt med tre avvikande ståndpunkter (S, V och MP). Regeringen samrådde även

med nämnden inför en riktlinjedebatt om ramen för statligt stöd och dess bidrag till EU:s politiska mål med Draghirapporten och Enrico Lettas rapport om den inre marknaden som underlag. Regeringen fick stöd för sin hållning, med avvikande ståndpunkt från ett parti (V). Regeringen samrådde vidare med nämnden om rådsslutsatser om den inre marknaden. Regeringen fick stöd för sin ståndpunkt men tre partier lämnade avvikande ståndpunkt (S, V och MP). Konkurrenskraftsfrågorna stod också i fokus för det informella mötet mellan stats- och regeringschefer i november då den s.k. Budapestdeklarationen antogs. Inför mötet samrådde statsministern med EU-nämnden och fick stöd för sin ståndpunkt med avvikande ståndpunkter från två partier (S och V).

Inför möten i rådet för transport-, telekommunikations- och energifrågor har alla tre områdena behandlats av nämnden. På transportområdet samrådde regeringen om flera rättsakter inom områdena landtransport, sjöfart och luftfart. På energiområdet samrådde regeringen med nämnden om bl.a. energisektorns bidrag till Europeiska unionens konkurrenskraft som en uppföljning av rekommendationerna i Draghi-rapporten. Regeringen fick stöd för sin inriktning men tre partier lämnade avvikande ståndpunkter (S, V och MP). På telekommunikationsområdet fick regeringen ett brett stöd från nämnden vid samrådet om rådsslutsatser om kommissionens vitbok om Europas framtida digitala infrastruktur.

Inför möten i rådet för jordbruk och fiskefrågor samrådde regeringen med nämnden om jordbruksrelaterade handelsfrågor vid flera tillfällen. Regeringen fick stöd för sin hållning men fyra partier lämnade avvikande ståndpunkter, delvis likalydande (S, V, C och MP). Krissituationen på jordbruksmarknaden var också en återkommande punkt på rådets dagordningar. Vid regeringens samråd med nämnden om snabba och strukturella åtgärder med anledning av den rådande krissituationen inom jordbrukssektorn fick regeringen stöd för sin inriktning men två partier lämnade avvikande ståndpunkter (V och MP). Marknadssituationen, särskilt efter invasionen av Ukraina är ytterligare en återkommande fråga som behandlats av nämnden vid flera tillfällen. Liksom tidigare år har regeringen fått ett brett stöd av nämnden utom vid ett sammanträde i mars då ett parti lämnade avvikande ståndpunkt (S). Regeringen samrådde även med nämnden om rådsslutsatser om en gemensam jordbrukspolitik efter 2027 med fokus på jordbrukarna. I oktober lämnade flera partier avvikande ståndpunkter, delvis likalydande (S, V, C och MP). I december inför antagande av rådsslutsatserna fick regeringen däremot ett bredare stöd för sin ståndpunkt med endast två partier som lämnade avvikande ståndpunkt (V och MP). Regeringen samrådde även med nämnden om två förordningar på skogsområdet. Regeringen fick stöd för sin inriktning i fråga om förordningen om produktion och saluföring av skogsodlingsmaterial. Regeringen fick även stöd för sin inriktning i fråga om förordningen om en övervakningsram för resilienta europeiska skogar men två partier lämnade avvikande ståndpunkt (V och MP).

På fiskeområdet har rådet, i sedvanlig ordning diskuterat fastställande av fiskemöjligheter i olika vatten. Regeringen samrådde t.ex. i oktober om

fiskemöjligheter i Östersjön och fick då stöd för sin ståndpunkt, med avvikande ståndpunkter från fyra partier, delvis likalydande (S, V, C och MP). Regeringen har också samrått med nämnden kring EU:s årliga samråd om fiskemöjligheter med Storbritannien och Norge. Regeringen fick stöd för sin inriktning i EU:s samråd med Storbritannien men inte i EU:s samråd med Norge där tre partier lämnade avvikande ståndpunkter (S, V och MP).

Stockholm den 11 april 2025

På EU-nämndens vägnar

Erik Ottoson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Erik Ottoson (M), Matilda Ernkrans (S), Martin Kinnunen (SD), Mathias Tegnér (S), Martin Westmont (SD), Magnus Berntsson (KD), Anna Lasses (C), Leonid Yurkovskiy (SD), Rebecka Le Moine (MP), Elin Nilsson (L), Åsa Eriksson (S), Daniel Riazat (V), Mats Hellhoff (SD), Stefan Olsson (M), Louise Thunström (S), Alexandra Völker (S) och Kristina Axén Olin (M).

Särskilda yttranden

1. Verksamheten i Europeiska unionen under 2024 (S)

Matilda Ernkrans (S), Mathias Tegnér (S), Åsa Eriksson (S), Louise Thunström (S) och Alexandra Völker (S), anför:

Vi Socialdemokrater står bakom nämndens yttrande, men önskar lämna ett särskilt yttrande för att utveckla några av de avvikande ståndpunkter som vi har anmält när det gäller några av de frågor som lyfts i EU-nämndens yttrande.

Mellanöstern

Socialdemokraterna har vid flera tillfällen lyft att Sveriges och EU:s agerande behöver vara tydligt, kraftfullt och konsekvent i linje med internationell rätt, mänskliga rättigheter och en regelbaserad världsordning och att associeringsavtalet mellan EU och Israel därför bör frysas och att Sverige och EU bör verka för ett omedelbart och permanent eldupphör.

Den humanitära situationen i Gaza och på Västbanken är akut. Det är djupt oroande att tillgången till grundläggande förnödenheter, i synnerhet livsmedel, förhindras. Användningen av svält som ett vapen mot civilbefolkningen utgör ett brott mot den humanitära rätten. I detta sammanhang är UNRWA:s roll avgörande för att säkerställa humanitär hjälp, och vi motsätter oss inskränkningen i dess arbete.

De israeliska bosättningarna strider mot internationell rätt. Socialdemokraterna understryker att bosättningarna ska upphöra och ockuperad mark lämnas. Vi vill även framhålla att import från illegala bosättningar ska stoppas.

EU:s utvidgning

Demokrati, rättsstatens principer och EU:s andra grundläggande värden ska utgöra hörnstenarna i EU:s utvidgningspolitik. Socialdemokraterna menar att mot bakgrund av det oroliga omvärldsläget är det viktigare än någonsin att EU är en union för demokratier och att rättsstatens principer upprätthålls. Det handlar både om den regelbaserade världsordningen internationellt och rättsstatens principer nationellt. I samband med EU:s framtida utvidgning har vi också framhållit behovet av en noggrann analys av effekterna på arbetsmarknaden.

Handel, klimat och konkurrenskraft

Socialdemokraterna efterlyser en handelsordning som är fri, hållbar och rättvis. Frihandel måste kombineras med ambitiösa klimatmål – konkurrenskraft ska gå hand i hand med miljöansvar. Det är därför nödvändigt att EU:s gränsjusteringsmekanism för koldioxid (CBAM) implementeras fullt ut och att ett nytt ambitiöst klimatmål antas. Socialdemokraterna vill att EU:s utsläpp ska minska med 95 procent netto till 2040. Energipolitiken måste också säkerställa tillgången till billig och tillförlitlig el här och nu.

Sociala rättigheter och den sociala dialogen

Socialdemokraterna vill framhålla att ett starkt socialt Europa där EU:s medlemsländer samverkar för att främja och förbättra villkoren för EU:s arbetstagare behövs. Ett starkt Europa kräver tillväxt, konkurrenskraft och ett dynamiskt näringsliv, men ekonomisk tillväxt och fler jobb leder inte nödvändigtvis till ett socialt rättvist, inkluderande eller jämlikt samhälle. Därför är det nödvändigt att EU-samarbetet har en stark social dimension med ett tydligt jämställdhetsperspektiv. Vi vill betona vikten av att värna den sociala dialogen och den svenska modellen.

Fiskefrågor

Socialdemokraterna driver på för skärpta fiskekontroller och minskade fiskekvoter, som ett led i att bevara våra hav och främja ett långsiktigt hållbart fiske. Socialdemokraterna vill vända utvecklingen i Östersjön genom att minska fiskekvoterna och stoppa det storskaliga industrifisket för att skydda hotade bestånd och ge Östersjön en chans att återhämta sig.

2. Verksamheten i Europeiska unionen under 2024 (V)

Daniel Riazat (V) anför:

Jag står bakom EU-nämndens yttrande men önskar lämna ett särskilt yttrande med hänvisning till kommittémotion, 2024/25:3355.

Det gäller särskilt följande yrkanden:

I yrkande 4 framhålls att regeringen bör verka för att alla EU:s handelsavtal ska innehålla bindande miljö- och klimatklausuler samt att inga avtal ska tecknas med länder som inte skrivit under Parisavtalet. I yrkande 6 förordas att regeringen bör driva på för en reformerad prismekanism på EU:s elmarknad i syfte att skapa en tydligare koppling mellan produktionskostnad och pris till kund. I yrkande 7 efterfrågas ett tillkännagivande om att regeringen bör begära ett undantag i EU för att stabilisera elpriset via en reglering av exportens prispåverkan. Yrkande 15 handlar om att regeringen ska verka för att inga fler odemokratiska EU-handelsavtal tecknas. I yrkande 16 föreslås att regeringen ska verka för att EU försvarar kvinnors ekonomiska rättigheter och inför en feministisk handelspolitik. I yrkande 17 framhåller motionärerna att

regeringen ska verka för att tydliga regler kring mänskliga rättigheter införs i det övergripande handelsavtalet mellan EU och Kina (Comprehensive Agreement on Investment, CAI). I yrkande 32 begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska verka för att EU säkerställer att handelsavtal och fiskeavtal mellan EU och Marocko i enlighet med EU-domstolens beslut inte innefattar Västsaharas territorium så länge som Västsaharas folk, via deras legitima representant Polisario inte har gett sitt samtycke. Vidare föreslås i yrkande 33 ett tillkännagivande om att Sverige bör verka i EU för att utarbeta riktlinjer för företag och investerare i syfte att förhindra investeringar på ockuperad mark.

3. Verksamheten i Europeiska unionen under 2024 (MP)

Rebecka Le Moine (MP) anför:

Jag står bakom EU-nämndens yttrande men önskar lämna ett särskilt yttrande för att utveckla några av de avvikande ståndpunkter som vi i Miljöpartiet har anmält när det gäller några av de frågor som lyfts i yttrandet

Mellanöstern

Miljöpartiet har vid upprepade tillfällen lyft att Sveriges och EU:s agerande behöver vara tydligt, kraftfullt och konsekvent i linje med internationell rätt, mänskliga rättigheter och en regelbaserad världsordning och att associeringsavtalet mellan EU och Israel därför bör frysas och att Sverige och EU bör verka för ett omedelbart och permanent eldupphör.

Den humanitära situationen i Gaza och på Västbanken är akut. Användningen av svält som ett vapen mot civilbefolkningen utgör ett brott mot den humanitära rätten. I detta sammanhang är UNRWA:s roll avgörande för att säkerställa humanitär hjälp, och vi motsätter oss inskränkningen i dess arbete.

De israeliska bosättningarna strider mot internationell rätt. Miljöpartiet understryker att bosättningarna ska upphöra och ockuperad mark lämnas. Miljöpartiet vill även framhålla att import från illegala bosättningar ska stoppas.

Klimat, miljö, jordbruk och handel

Klimatomställningen i EU går för långsamt. Sverige bör driva på för att skärpa klimatmålen, öka investeringarna i förnybar energi och klimatanpassa unionens budget så att verksamhet som är skadlig för klimatet kan fasas ut. Miljöpartiet vill att EU ska vara nettopositivt till 2040, vilket innebär minst 95 procents utsläppsminskning, och att de kvarvarande utsläppen måste vara mindre än kolsänkan 2040. Miljöpartiet ställde sig positivt till förordningen om en övervakningsram för resilienta skogar.

Miljöpartiet vill se en fri, hållbar och rättvis handel. Ambitiösa miljökrav och goda arbetsvillkor ska ingå i all handelspolitik.

Fiskefrågor

Miljöpartiet driver på för skärpta fiskekontroller och minskade fiskekvoter, som ett led i att bevara marina ekosystem och främja ett långsiktigt hållbart fiske. Miljöpartiet vill vända utvecklingen i Östersjön genom att minska fiskekvoterna och stoppa det storskaliga industrifisket för att skydda hotade bestånd och ge Östersjön en chans att återhämta sig. Situationen för ål är fortfarande alarmerande och den vetenskapliga rekommendationen har länge varit nollkvot.

Rättsliga och inrikes frågor

Miljöpartiet menar att syftet med CSAM-förordningen är gott, men förordningen är alltför långtgående i sina inskränkningar av grundläggande fri- och rättigheter i den del som kallas chat control.

Miljöpartiet valde att inte ställa sig bakom en stor del av EU:s migrationspakt. Människor måste kunna fly till EU och asylskäl ska prövas på ett rättssäkert sätt. Det behövs fler lagliga vägar till EU. Vi tycker inte att man ska koppla bistånd till migration på något sätt.

Sociala rättigheter och hälsa

Miljöpartiet tycker att den sociala pelaren kan ge draghjälp åt förbättrade sociala och arbetsrättsliga villkor i de olika medlemsländerna. Det är viktigt att EU-samarbetet har en stark social dimension.

Vi anser att det vore värdefullt att inom ramen för arbetet med hälsounionen uppmuntra medlemsstaterna att utforma och implementera åtgärder som begränsar klimatförändringen och maximerar hälsovinster samtidigt som det hälsofrämjande arbetet stärks.